

16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER VIOLENCE
16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE
25 NOV - 10 DEC <http://16dayscwg.rutgers.edu>

INFO STRANICA #2

Ženska mreža IANSA je pripremila ovaj document

Proliferacija malog oružja i njegova uloga u nasilju u porodici – vjerovatno je najšokantniji podatak da najveći rizik od nasilja upotrebom oružja prema ženama širom svijeta ne dolazi od ulice ili bojnog polja, već se nalazi u njihovim vlastitim domovima. Širom svijeta, u svim klasama, rasama i kastama, u svakoj religiji i regiji, postoje muškarci koji podvrgavaju svoje intimne partnerice fizičkom ili psihološkom nasilju, ili u većini slučajeva, obema vrstama nasilja.

Ubistva u porodici su jedina kategorija ubistava u kojima žene žrtve brojno nadmašuju muškarce. Kada je žena ubijena kod kuće, u većini slučajeva ubica je njen partner ili muški rođak, te se često dešava da postoji predhodna istorija nasilja u porodici. Oružano nasilje može biti dio ciklusa uznemiravanja i agresije koji mnoge žene doživljavaju od strane intimnog partnera. Na svaku ženu koja je ubijena ili fizički povrijeđena vatrenim oružjem, dolazi mnogo više žena koje su iskusile ove vrste prijetnji. Zašto je oružje toliko ubojito u napadima u porodici? Jedan od razloga uključuje činjenicu opasnosti rana od metaka, koji su veoma destruktivni po ljudsko tkivo. Drugi razlog uključuje činjenicu da prisustvo vatrenog oružja, sa prijetnjom smrću, smanjuje kapacitet žena za otpor. Trauma koju izaziva prijetnja od strane muža ili partnera je mnogostruko veća ukoliko on nosi pištolj i postoji veoma realna opasnost po ženu da će biti ubijena. Žena američkog vojnika je rekla istražiteljima, "On bi rekao, 'Uradićeš to, ili ..., i onda bi otišao do mjesta gdje drži pištolj."

Problem oružja u kući je neposredno povezan sa širim pitanjem razoružavanja. Od gotovo 900 miliona komada malog oružja u svijetu danas, više od 75% se nalazi u privatnim rukama pojedinaca – većinom muškaraca – i pohranjeno je kod kuće. Pištolj koji se nalazi kod kuće će mnogo vjerovatnije biti iskorišten u svrhu zastrašivanja ili fizičkog povrijeđivanja članova porodice nego što će biti iskorišten protiv nametljivca van kuće.

Ovogodišnja Kampanja 16 Dana aktivizma se usmjerava prema jednom od najozbiljnijih aspekata proliferacije malog oružja: ubistvima i povredama izazvanim oružjem koji se nalazi kod kuće. Na primjer, u Francuskoj i Južnoj Africi, jedna od tri žene koja je ubijena od strane muža je ustrijeljena; u Sjedinjenim Američkim Državama, ova brojka se penje na dvije od tri žene. Dom se tradicionalno smatra sigurnim mjestom, ali u prisustvu oružja, rizik smrti se umnogostrukuje. Ovo potvrđuju šokantne statistike: žene imaju trostruko veće šanse da umru nasilnom smrću ukoliko se oružje nalazi u kući. Kada se govori o krivičnim djelima koja imaju veze sa nasiljem, prirodno je da usmjeravamo fokus na ulogu ilegalnog malog oružja. Međutim, većina vatrenog oružja koja je korištena u ubistvima u porodici je u legalnom posjedu. Važno je takođe razmotriti zloupotrebu oružja u sektoru sigurnosti, uključujući i policijske službenike i vojnike, kada se nalaze van dužnosti.

Nasilje vezano za korištenje oružja u kontekstu privatne sfere (porodice) takođe pogađa ljude u post-konfliktnim zemljama, gdje oružje cirkuliše u zajednici i gdje kombinacija post-konfliktnog stresa, ograničene ekonomske mogućnosti i smanjenje osnovnih usluga pogoršava problem nasilja u porodici.

"Dok dominantno muška društva često opravdavaju posjedovanje malog oružja kroz navodnu potrebu da zaštite ranjive žene, žene se u stvari suočavaju sa većom opasnošću od nasilja kada su njihove porodice i zajednice naoružane."

-Barbara Frey, UN Specijalna izvišteljica o ljudskim pravima

Anonimni izvor, El Salvador

Moj suprug je bio veoma uzrujan zbog toga što nisam bila kod kuće; otišla sam u supermarket. Kada sam se vratila kući, pokazala sam mu račun kao dokaz, ali on me je ignorisao. Počeo je da me vrijeđa i naziva me pogrdnim riječima. Sljedećeg dana, upotrijebio je oružje. Rekao mi je da sam najveća greška njegovog života i da me mrzi. Ostavio je pištolj na stolu i rekao mi je, "Idi da spavaš sada, sutra se nećeš probuditi." Bila sam jako uplašena, glava i stomak su me zabolili. Nastavio je, i rekao mi je da će da mi odreže dojke, da će da napravi ogrlicu od mojih prstiju, i da bi dao sve da me vidi kako patim fizički i psihički. Pištolj je još uvijek bio na stolu. Uzeo ga je i prijetio mi je. Obuzeo me je strah i prijavila sam ga policiji. Prošlog maja, rekao mi je da će nas oboje ubiti. Odgovorila sam mu da ne želim sa umrem zbog našeg djeteta. On si je stavio pištolj na čelo. Svjetla su bila pogašena i nastavio mi je prijetiti sa pištoljem, govoreći koliko želi da me ubije. Zaista sam preplašena. On je veoma nasilan i nastavlja često da mi prijeti. Ne mogu spavati noću jer mislim da se više nikada neću probuditi. Može me mučiti. Moj muž radi kao službenik privatnog obezbjeđenja. Njegov pištolj je legalan. Mora postojati više kontrole. On me može ubiti svakog trenutka.

S

Predložene aktivnosti

Kampanja 'Razoružaj nasilje u porodici' – IANSA Ženska mreža

Ovo je prva međunarodna kampanja koja se bavi jednim od najozbiljnijih i namjanje poznatih aspekata nasilja protiv žena – ubistvima i povredama izazvanim oružjem kod kuće, http://www.iansa-women.org/disarm_dv

- **Lobirajte za promjene zakona:** Razoružajte počiniocima nasilja u porodici. Lobirajte za zakone o oružju koji zabranjuju posjedovanje oružja počiniocima nasilja u porodici i za zakone o nasilju u porodici koji zahtjevaju oduzimanje oružja. Kao minimum, policija bi trebala da konsultuje supruge ili bivše supruge prije odobravanja dozvole za posjedovanje oružja. Australija, Kanada, Južna Afrika i Trinidad i Tobago su među državama koje su harmonizovale svoje pravne okvire o posjedovanju oružja i nasilju u porodici. Takvi zakoni kreiraju i odražavaju vrijednosti nenasilja i takođe mogu dovesti do stvarnih promjena. Kanada je pooštrila svoje zakone o oružju 1995.godine. 2003. godine, opao je procenat ubistava počinjenih oružjem ukupno za 15%, dok je procenat ubistava žena opao za 40%.
- **Tretirajte nasilje prema intimnim partnerima i nasilje u porodici kao ozbiljno krivično djelo i zaštitite i podržite žene koje ga prijavljuju:** Žene često ne prijavljuju intimno partnersko nasilje, bilo da se previše boje da to učine ili im nedostaje pristup policiji ili pravosudnom sistemu. Vlade moraju osigurati da sistem krivičnog pravosuđa ohrabruje žene da prijavljuju nasilje u porodici, da ženama pruže podršku kada prijave nasilje, kao i da kazne počiniocima nasilja.
- **Obučite službenike koji primjenjuju zakone da se bave problemom oružanog nasilja protiv intimnih partnera i u porodici:** Lokalni službenici koji primjenjuju zakon su često prvi koji reaguju i intervenišu u slučajevima nasilja u porodici. Policija treba da bude obučena da odgovori na takvo nasilje senzibilisano, efektivno i u skladu sa zakonom.
- **Zahtjevajte da se svo oružje čuva na bezbjednom mjestu:** Vlasnici oružja bi trebali da imaju obavezu da ga čuvaju na bezbjednom mjestu i da čuvaju municiju na odvojenom mjestu. U Bjelorusiji, oružje mora biti čuvano u zaključanim kutijama, rastavljeno i nenapunjeno, sa municijom koja se čuva na odvojenom mjestu.
- **Zalažite se za jak i efikasan sporazum o trgovini oružjem:** Sporazum o trgovini oružjem treba da unutar svog obima sadrži, do najveće moguće mjere, pravno obavezujuće standarde za međunarodni promet konvencionalnog oružja, uključujući i malo oružje i municiju. Promet oružja mora biti zabranjen ukoliko postoji opravdan rizik da će ono biti korišteno kako bi se počinili akti oružanog nasilja, posebno rodno zasnovanog nasilja.

Resursi

- Fond za sprečavanje nasilja u porodici. "Činjenice o oružju i nasilju u porodici." http://www.futureswithoutviolence.org/userfiles/file/Children_and_Families/Guns.pdf
- Hemenway, David. (2. februar 2011.g.) "Rizici i dobrobiti oružja u kući." *American Journal of Lifestyle Medicine*. <http://ajl.sagepub.com/content/early/2011/02/01/1559827610396294.full.pdf+html>
- IANSA Ženska mreža. (2009) "Razoružaj nasilje u porodici: Ključni inicijalni nalazi." <http://www.iansa-women.org/node/238>
- Centar za politike nasilja. "Činjenice o vatrenom oružju i nasilju u porodici." http://www.vpc.org/fact_sht/domviofs.htm

Internet stranice

- Kampanja razoružaj nasilje u porodici: http://www.iansa-women.org/disarm_dv
- Bilten i resursni paket za akciju Kampanje razoružaj nasilje u porodici: <http://www.iansa-women.org/node/244>
- Oružano nasilje u porodici, Infer Trust: http://www.infertrust.org/armed_domestic_violence.asp
- Oružje i nasilje u porodici, novosti o politici u vezi sa oružjem: http://www.infertrust.org/armed_domestic_violence.asp

Translation provided by Aleksandra Petrić, United Women Banja Luka

<http://www.unitedwomenbl.org>

